

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamáziók
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felöltes szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos petitor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlitter petitor 50 fill.

Fogy a magyar.

Néhány év előtt egy nemes magyar író és publicista kiadta a büszke jelszót: 30 millió magyar. Azt jelentette ez a jelszó, hogy nem szabad nyugodniuk mindaddig, amíg 30 millió ember ajkáról cseng a magyar szó és az ilyen hatalmas nemzet aztán mindörökké megmarad a népek hullám- tengerében. Amikor ezt a jelszót kiadták, Magyarország Európa szaporodó népei között az első helyen állt és így jogos volt a messze jövőbe vetett remény, hogy eljövend az idő amikor a harmashegy és a négy folyam országában 30 millió ember fogja beszélni zengzetes nyelvünket.

Sajnos azóta súlyos változáson mentek keresztül népszaporodási viszonyaink. Körülbelül öt esztendő óta azt bizonyítják a statisztikai kimutatások, hogy Magyarország népszaporodásában stagnálás állott be és már most biztosra lehet venni, hogy az 1910-iki nagy népszámlálás ki fogja mutatni, hogy a percentualis szaporodás tekintetében több, mint 60%-kal estünk vissza az 1900-iki eredménnyel szemben.

Szomorú eredmény és megdöbbentő perspektíva!

A visszaesésnek okát kutatjuk, találunk vidékenként százat és százat. A legsúlyosabb hatással volt a népszaporodásunkra a kivándorlás, amely hét év alatt több mint egy fél millió embert ragadott ki a hazai levegőből. A kivándoroltak 90 százaléka

munkabíró férfi és asszony, a legjobb szaporodási anyag. Természetes, hogy ezt a hiányt szörnyen megérezi az ország népe-sedése.

A másik ok a súlyos gazdasági viszonyokban keresendő. A szegény ember, nemcsak a munkás, de az intelligensebb ember sem örül manapság ha gyermeke születik, mert ez súlyosan megnehezíti az élet feltételeit. Mind nagyobb részt vesz a kenyérharcban az asszony és ha gyermeket szül, melyet fel kell nevelnie, ez a kenyérkeresetben gátolja, ami nagyon kedvezőtlenül befolyásolja a háztartás költségvetését. Sok helyütt valóságos csapásnak tekintik már a harmadik gyermeket is. Innen van az, hogy oly szörnyűségeken tért hódított a meddőség művelése, a nagy városban éppen úgy, mint a világ hátamögött levő paraszt tanyán. A szülők nem akarnak gyermekeket és hogy milyen rémesen el van terjedve a gyermektelenségi rendszer, arról csak az orvosok tudnának beszélni borzalmas dolgokat. Most már nem az egy gyermekrendszer dul az alföldi gazdák között, hanem a gyermektelenségi rendszer: emiyyer elajutják a viszonyok.

A nehéz munka, a nyomorúságos életmód is hozzájárul a szaporodás korlátozásához.

Mindezen bajoknak egyetlenegy orvossága van, az hogy kedvezőbb gazdasági viszonyok közé jusson az ország. De hogy mikor lesz ez meg, annak csak a jó Isten

a megmondhatója. Egyelőre nincsen rá ki-látás. Talán, ha megkaprták volna az önmálló vámtérületet, nagyobb bizonyossággal remélhetők volna a közgazdasági viszonyainknak javulását, de sajnos elűtöttünk ettől a reménységtől is.

De kedvezőbb színtomának kell vennünk azt, hogy Amerikába szakadt véreink ott megélni nem tudnak és ezért visszavándorolnak. Ez a visszavándorlás a legbiztosabb eszköz a kivándorlás megszüntetésére. S miután a kivándorlás által okozott vérvesztéség a nép szaporodásban, illetve a népfogyatkozásban a legsúlyosabb szerepet játsza, remélhető, hogy ez a málum megszűnik.

A V. M. K. E. bál.

Még élénk emlékezetünkben van az a mére-teiben is nagyszerű nyári ünnepély, melyet a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület 1905. évi augusztus 4-én rendezett. Igaz ugyan, hogy ezt a fényes ünnepséget egy isten itéletnek is beillő nyári vihar zavarta meg, de mindennek daczára oly nagy volt ugy az erkölcsi mint az anyagi siker, amelyre eddig járásunkban kevés példa volt.

E rendkívüli sikeren felbuzdulva Pósfay Pongrácz főbíró a V. M. K. E. agilis elnöke még a mult év kora őszén felvetette az eszmét, hogy jó volna az egyesület elöljaira valamely téli ünne-pélyt rendezni. Az indítvány általános lelkesedésre

TÁRCZA.

Őszi rózsá, fehér őszi rózsá! . . .

Régen voltam én tuján a tájon,
Lelkem azért tudja merre szálljon:
Mert nem a táj emlékével mélyen:
Csak egy mágnés húzza völgyön-hegyen!

Ó égen elmúlt az én boldogságom. —
Ugy tűnik most mint egy édes álom.
Talan el is feledtem von' régen,
Ha nem fajna „emlékeznim“ nekem . . .

Boldog idő jöjj vissza egy szóra! . . .
Álmamban, mintha enyém volna,
Ugy álmodjam idegenbe' messze, —
Hogy a való szívemet reppsze!

Őszi rózsá, fehér őszi rózsá,
Verőfényes tájak bucsuesőke! . . .
Mig álomra tért a szép természet:
Boldogságom, üdvöm ctenyészett!

Serio.

Éjjel.

Írta: Peterdi Sándor.

Ódakünn gyalázatos idő van. Nehéz csepp-ekben hull alá az olmos eső, mely nagyokat koppanva esapódik a földre. A szél végig-végig szalad az utcákon, azután elpihen, mintha új erő akarna gyűjteni a következő rohamra.

Nem is esoda, ha az álom tündére hamarosan visszaröppen az egbe és a kis csöppéség, Barcsi Ödön bankhivatalnok fiacskája nem tud aludni. Egy ideig csak halkan gügyög, aztán felsi. Edesanyja felriad, a gyerek agyacsokájához siet, felveszi és ugy abajgatja, csicsijgatja. Aggódo tekintete odateved a másik ágyra, fél, hogy a gyermek felébreszti apját.

Az éjjeli mécses fellobanó lángjánál ekkor észreveszi, hogy az ágy üres.

— Szegény férjem, még mindig dolgozik. Persze most van a mérlegzárás. De éjjel még sem kellene oly sokáig fennmaradnia,

A másik szobából vekony sávbán szűrődik ki a világosság.

Az asszony elaltatja gyermekeit és halkan kinyitja a szoba ajtaját. Férje csakugyan ott szorgoskodott az íróasztal mellett, melynek minden fiókja ki volt húzva. A padlón, a székeken irományok heverték összegyűrtve, összetépv. A férfi épen levelet írt, a nő csendesen ráborult.

— Édesem, már későn van . . .

— Ki az?! Mi . . . te vagy! Hogy meg-jeszteltél. Minek zavarsz? Tudod, hogy sok a dolgom!

— Nem kell mindent ma elvégezned, hiszen holnap is nap van. Azt gondoltam, ugy emlírtél, hogy nem is veszed észre, az óra mutatója mennyire előresietett már . . .

— De igen . . . igen . . . menj csak aludni mindjárt jövök . . . De menj hát már . . .

— A megfeszített munka izgatottá tesz . . .

— Kélfősen, ha zavarunk.

— Oly sápadt vagy, pihened kellene.

— Hagyj magamra, ha mondom. Sopánko-dol, hogy mily soká ébren vagyok és még is tartóztatasz . . .

A nő megésovalta fejét és visszafordult, hogy a hálóba térjen. Ekkor az egyik széken fer-jének kis utazótáskáját vette észre. Néhány írt, néhány fehérnemű volt beledobva.

— Mi ez? Te utazni akarsz?

— Dehogy is akarok! Hiszen akkor csak szóltam volna! Most meg már gyanusítás?

— Gyanusítalak? Óh dehogy! Csak kérdez-lek, mert a taska a kamrába szokott lenni.

De lám, az utibundád is itt van! Ödön! mit titkolsz előttem?

Bolond beszed! Semmit! — felelé' ingerül-ten a férj.

— De igen! Ez a rendetlenség, zavarod, ezek a készülődések . . . Te el akartál utazni! De igen! És pedig lopva, titokban, az éjjel! Ödön, az isteni szent szerelmére! . . . fagyos hidegség

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Mesés szép lesz

minden hölgy

Aranka-Créme

a Mintsek féle világhíru

bamulatos hatásától. Egy tégely ára 1 kor., nagyobb róza színben 2 kor. Aranka-szappan 70 fillér. Aranka mosdó víz 1 kor. Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kapható egyedül a készítőnél:

Mintsek Géza vegyészeti laboratoriumában
Kecskemét.

Meghívás.

A Muraszombati Takarékpénztár rendes évi közgyűlését

1908. év február hó 2-án délután 2^{1/2} órakor

fogja Muraszombaton, az intézet helyiségében megtartani, melyre a társulat részvényesei azon figyelemzettel hivatnak meg, miként a közgyűlésre részvényeiket — illetve maghatalmazásait — magukkal hozni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és az osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak az 1907. évről adandó végleges felmentése.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.
6. Igazgató, aligazgató, 8 igazgatósági rendes és 2 póttag, 3 felügyelő bizottsági rendes és 2 póttag és 10 napbiztos választása.

Kelt Muraszombaton, 1908 január 11-én.

Kováts István,
igazgató.

Meghívó.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank
Részvénytársaság

IX. évi rendes közgyűlését

1908. év február hó 2-án délelőtt 11 órakor az intézet saját helyiségében tartja meg,

melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy alapszabályaink értelmében részvényeiket — illetve megbízásait — magukkal hozni sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés tartamára jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1907. évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére 1907. évre a végleges felmentés megadása.
5. Az igazgatóság megválasztása 3 évrre.
6. Az alapszabályok 17. §-a értelmében beérkezett indítványok tárgyalása.

Muraszombaton, 1908 január 12-én.

Gróf Bathányi Zsigmond,
elnök.

JEGYZET. Az igazgatósági jelentés és zárszámadások a keresek törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal át az intézet helyiségében ki lesznek tevé és azok a részvényesek által betekinthető.

Kivonat az alapszabályokból. 12. §. Minden egyes részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít. A szavazati jog személyesen vagy más részvényes, mint meghatalmazott által gyakorolható Husz szavazattal többet akár saját részvényei alapján, akár meghatalmazás útján senki sem gyakorolhat.

Szavazati jogát minden nagykorú, örendelkezési joggal bíró részvényes, akár férfi, akár nő gyakorolhatja, de megkövetelik, hogy részvényesi minősége a közgyűlést megelőzőleg 30 nappal a részvénykönyvben igazolva legyen. Jogi személyek, kiskoruk és gondnokság alatt állók csak törvényes képviselőjük által, habár azok nem részvényesek is képviselhetik.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlber köhögés elleni

czukorkái

kaphatók alulírott győgszertárban. — Ki ezen köhögés elleni czukorkákat figyelembe nem veszi, vetkezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” czukorkák fenyővel, oroszlán kápr bált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gége rekedtség ellen.

5245 drb köszönő bizonyítványokkal igazolja ezen szer hatáloságát. Ezen kitűnő gyógyhatású czukorkáknak

csomagja 20 és 40 fillér, adagja 80 fillér.
Kapható Muraszombaton Bölcs Béla győgszertárban.

5% engedmény.

Bator vagyok a t. utazó közönség nagybecsű figyelmét felhívni, hogy Kecskeméten Beretväs-féle

nagy szállodát

mely össze van köve kávéházzal, nagy étterem és sörcsarnok, ugyszintén 46 szoba áll a t. utazók kényelmére, — hol hosszú ideig mint főpinczér működtem — kibéreltem.

A t. utazó közönségnek kevelt találkozók helye, kik 5% kedvezményben részesülnek.

Pontos kiszolgálás, kitűnő konyha és finom alföldi borok.

A t. utazó közönség kegyes pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel

Kolossa Viktor,
Beretväs-féle nagy szálloda bérlelője
Kecskeméten.

KARÁCSONYRA LEVÉLPAPIRT

NÉZZÜNK

BALKÁNYI ERNŐ

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

MURASZOMBAT és ALSÓLENDVA.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

póteka

egy régiának bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénylél, oszsalú és meghűléseknek, bedörzsölésükkel sőtöképpen hűszálva.**

Figyelemzetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden győgszertárban kapható. — Főraktár: **Török József győgszerezésnél, Budapest.**

Dr Richter győgszertára az „Arany országh 12”,
Prágában, Elisabothstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet

1908. január hó 2-án

Árvai-féle (Schönheit) házba helyeztem át.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mély tisztelettel

Czipott József.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle **cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utazata van. I doboz 60 fillér.

Csak Réthy-felét fogadjunk ell